

אלוף בן-דוד חיים
30018
בן לאה ודוד
נולד ב- ו' אייר תרע"ט 6.5.1919
שרת בחטיבת גולני
נפל ב- י"ט חשוון תשכ"ח 22.11.1967
בעת שירותו הצבאי.

בן-דוד חיים,

בן דוד ולאח. נולד ביום ר' באייר תרע"ט (6.5.1919) בווינה, בירת אוסטריה. שם סיים את לימודיו בגימנסיה העברית על-שם פריץ חיות. בשנת 1938 הגיע לארץ עם גרעין תנועת הנוער "גורדוניה" מאז היה נתון ראשו ורובו בענייני הביטחון. במלחמת הקוממיות השתתף בקרב נגד הדרוזים ברמת-יוחנן, בפעולות בגליל המערבי המנותק ובמבצע "חירם". תוך כדי פעולות אלו נתמנה קצין המבצעים ולאחר-מכן מג"ד בחטיבתו. מאוחר יותר ארגן את בסיס הדרכה הפיקודי בצפון והיה קצין אג"ם של הפיקוד. בתפקיד זה נקרא לשמש כעוזר ראש אג"ם. לאחר ששימש בתפקודי מטה שונים התמנה בשנת 1955 מפקד חטיבת "גולני". אחר-כך היה לראש מטה פיקוד הצפון ומאוחר יותר שב לאכ"א כראש מניחל הסגל. מתפקיד זה עבר לשמש בשנת 1958 כמזכירו הצבאי של ראש הממשלה ושר הביטחון דאז, דויד בן-גוריון. ביולי 1963 מונה חיים בן דוד ראש אכ"א כממ"ל וביים העצמאות תשכ"ד הועלה לדרגת אלוף. חיים בן דוד כונה בפיו כל יודעיו בכינוי חיבה "חב"ד" ואכן, בעבודתו ובדרכו בחיים היו אבני היסוד חכמה, בינה ודעת. הוא עשה את עבודתו במלוא האחריות ומתוך תחושת חובה עמוקה. מתוך הפזון עבד כשהוא מחפש את הדרך הקצרה לפתור כל שאלה אך לא בדרך שטחית. ולכן נהנה מאמון מוחלט של ראש הממשלה ושר הביטחון ובעבודתו היומיומית הוכיח, כי אמנם ראוי היה לאמון המוחלט. ביולי 1966 מונה שגריר ישראל באתיופיה, ופעם, בהיותו בדרכו מאדיס אבבה הבירה לחווה חקלאית, אשר היתה בניהולם של ישראלים, מצא את מותו בתאונת מטוס; זה היה ביום י"ט במרחשון תשכ"ח (22.11.1967). הארון הוצב בשגרירות ישראל באדיס אבבה ומסביבו משמר כבוד של אנשי השגרירות. בטכס האזכרה שהתקיים שם נכחו נציגי הצר המלכות האתיופית, צמרת משרד החוץ, אנשי ממשלה ונכבדים. בליווי משמר כבוד של רוכבי אוסנועים מצבא אתיופיה יצא הארון אל שדה התעופה ונתקבל על ידי משמר כבוד מיוחד שצעד בצעד אטי עד למטוס המיוחד של חיל האוויר הישראלי, שנשלח להעביר את הארון, העטוף בדגל הלאום, לישראל. בלוד הרד הארון מהמטוס ועמו כתריסר זרי פרחים וביניהם זרים מקיסר אתיופיה היילה סילאסי, ממשלת אתיופיה, ממשל החוץ הישראלי, מבית הספר הישראלי באדיס אבבה ומחבריו לעבודה של המנוח. לארון חיבו כנמל התעופה שרי ממשלה, נציגי צה"ל, אנשי הסגל הדיפלומטי ועוד נכבדים. קהל אלפים השתתף בהלווייתו של חב"ד, שהובא למנוחת עולמים בבית הקברות הצבאי בקרית שאול וביניהם היה דויד בן-גוריון, שהמנוח היה מזכירו הצבאי במשך חמש שנים, שר הביטחון משה דיין, סגן הרמטכ"ל ואלופי צה"ל שנשאו את הארון. את נשיא המדינה ייצג מזכירו הצבאי. הניח אישה ושלושה בנים.

"יהי זכרו ברוך"

"גולני" במעולות התגמול

בסוף חודש אוקטובר 1955 החריפה המתיחות בגבול ישראל-מצרים, באיוזר ויצוח. בחשפם שבי"ת תשק עם מצרים, שוחתם 24 בפברואר 1949, וקבע שיטת חפרי אל-עונה (ניצוח) ושיבי"ת תו ימרה, וכי לא תותר כניסה לכוחות צבא שישי ראל או מצרים. עוד קבע החשכס, כי עמדות

הצבא המצרי הסמוכות ביותר לגבול תחיינה באיוזר קצימה ואבר-עוילה.

בשחר של יום 25 באוקטובר 1955 חצה כוח מצרי את הגבול הבין-לאומי והשתלט על נקודת הביקורת של המשטרה, קילומטר אחד דרומית לבארוחיים. נקודה זו הוחזקה על-ידי כיתה אחת. ישראל ביקשה את התערבות משקיפי האו"ם כדי לסלק את המצרים מהשטח ללא שימוש בכוח. אך הם לא נענו. תגבורת ישראלית שהגיעה לאיוזר, התקיפה את המצרים והניסה אותם. הכוח נסוג, אך נתחפר באחד ממשלטי הסבחה (שכונה "לילי") ובשלוחותיו שבשטח ישראל.

הרמטכ"ל הורה להגיב מיד על החפרה המצרית של החשכס שביתת הנשק. פעולה נגד הכוח המצרי שהתבצר בשטחנו מצמון לגבול ומבצע השמדת הבסיס בסבחה ובסירם, חייבה ריכוז כוח זמן לאירגונו. הוחלט, לכן, לבצע פעולת-תגמול בגיורה אחרת, ובו בזמן לסיים את ההכנות למבצע הגדול. פעולת-התגמול המיידית היתה הפשיטה לכונתילה, שבוצעה בלילה שבין 28 ו-29 באוקטובר 1955. הפעולה אכן הסיחה את דעתו של האויב שבגזירת השטח המפורז, ותקמה להפתעתה בפעולה העיקרית: מבצע "הרגעש". היתה זו הפעולה הקרבית הגדולה ביותר, מבחינת ריכוז כוחות, שבוצעה על-ידי צה"ל מאז תש"ה. האחריות על המבצע הוטלה על חטיבת "גולני", שהסתייעה בקורס המ"כים של הנח"ל ובכוח ארטילרי.

תיכונן המבצע היה כזה:

כוח א' - גדוד חי"ר ועוד פלוגת מ"כים של נח"ל (סה"כ חמש פלוגות). יופעלו לכיבוש מוצבי הסב"ח (מוצב "לילי").

כוח ב' - גדוד "ברק" של גולני יופעל לכיבוש מוצבי סירם.

כוח ג' - עתודת טנקים מחוץ לשטח המפורז ועתודת חרמ"ש בתוך השטח המפורז.

כוח ד' - גדוד שדה של חת"ם וסוללה, וגדוד מרגמות כבדות שיסייעו לכוחות בפעולתם.

כוח ה' - עתודה משאר יחידות החטיבה.

כוח ו' - פלוגה מוגברת במשק קציעות ויחידות תעסוקה בניצוח - יחולקו את השטח המפורז בפריסה שגרתית.

במהלך המבצע סייעה סיוירת הצנחנים בחסימת הציר המוביל לקצימה. חסימת הציר סייעה לחמ"ש צוותי הקרב שפעלו באיוזר מוצבי הסבחה ולשני צוותי הקרב שפעלו בוואדי סירם.

בתום צעירה מפרכת לאורך מסלול בן 16 קילומטרים, הסתערו כוחות החטיבה בזימונית על שני היעדים המרכזיים במוצבי סירם: "רבקה" ו"תמר". מערך של האויב המצרי נחרס תוך 25 דקות, אך סריקת השטח ובדיקת עמדותיו ארכו כשעתיים. בגמר הלחימה התארגנו היחידות בעמדות הגנה.

מתאר את הקרב מ"פ ב' של "ברק" - פלוגה רובאית ותיקה של "גולני" - סרן קלמן מגן: "פלוג

פעילות החטיבה בתקופתו כמח"ט

חי מונה שלוש מחלקות ביקטומת (סה"כ 70 חי"י לים), ומשימתה באותו לילה: כיבוש מתבן דבקה ו' ורבקה 2'.

"פלוגה ב' גפרדה מן הטור הגדודי וערכה לוינוק על מוצב דבקה ו', כמאתיים מטרי במצוק ליעד. המ"פ הודיע על היערכותו ודוש הנתחה. שלוש ארבע דקות לאחר הודיעה קיבל הנחתה בת ארבע דקות שפוגעה בדיוק ביעד. עם תום ההנחתה התקדמה הפלוגה והתקרבה כדי שישיש מטר ממי קום הנחתת הפגזים, והסתער על היעד כשהמ"פ נוהג בראש.

"מחלקה אחת התקדמה אל המדד ופוצצה אותה, כדי לבער את העמדות שבקידמת המדד; מחלקה שתיים עלתה על עמדות הכיתה אשר על הגבעה, ומחלקה שלוש נעה בשתיים פרוסה מאחוריה. עתה פתח האויב באש יעילה.

"עם ההסתערות פותק הקשר עם המדד, וכאשר הוא נתחדש, הודיע מ"פ ב', שהוא נפצע בהסתערות ועימו נמצאים עוד כמה פצועים, אולם האויב בדה מ'דבקה ו' ונכדחה גם מ'רבקה 2'. כן הודיע, כי שלח ל'רבקה 2' מחלקה אחת כדי להשלים ביעור

היעד. האויב היה על סף שביחה.

"משעה צע המג"ד לשלוח תגבורת, השיב המ"פ כי אין הוא מוצא שיש צורך בכך. בשעה 11.36 הסתערה מחלקה על מוצב דבקה 2' ללא שיוע ארטילרי. היא תפסה את הפיטם הצפוני של הגב' עיה. הונטרה עליה אש ממשק קל בין הפיטם הדרומי, וזו ריתקה אותה לקרקע. מ"פ ב' שלח מחלקה נוספת להסתעד על הפיטם השני, ובהצלחה עכש חלק זה של המוצב כולו, אם כי הזנחת האויב לא פסקה לחלוטין. דק בשעה 12.36 אחד הצוותים עזל היה המג"ד לדוח למפקדת החטיבה, כי המשגימה חזלשמו".

במהלך מבצע "הד נעש" נפצעו בוואדי סירם 11 מחיילי "מלני". שלושה ממשתתפי המבצע, ישו צימודמן, דן פליש ויצחק בבסקי ז"ל, צוענו לשבח על-ידי הרמטכ"ל.

אבידות המצרים במוצבי ואדי סירם: 11 הרוגים ושבעה שבויים. במוצבי הסבחה היו כ-70 הרוגים ו-48 שבויים.

במהלך המבצע כולו נפלו המישה מחיילי צה"ל 24 נפצעו.

בתקופתו כמח"ט

חיים בן דוד עם גרנל דה גול

המוצעד הראשון

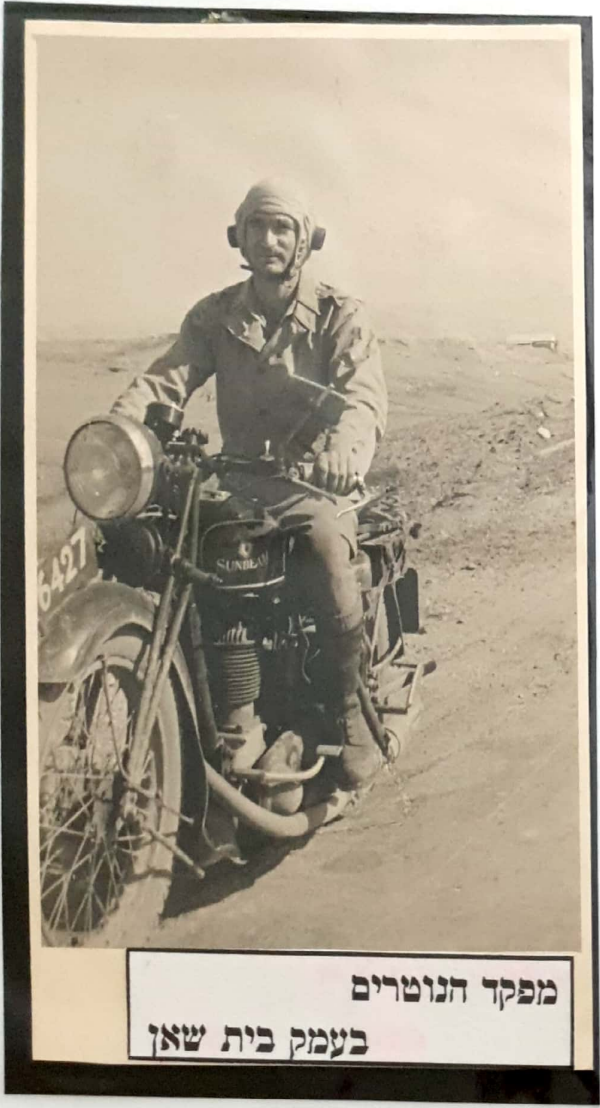

ביקור בקורס טיס עם לוי אשכול
ועזר ויצמן

חיים בן דוד כראש אכ"א עם דוד אלעזר,
ישראל טל והרצל שפיר

במלחמת השחרור

מפקד הנוטרים
בעמק בית שאן

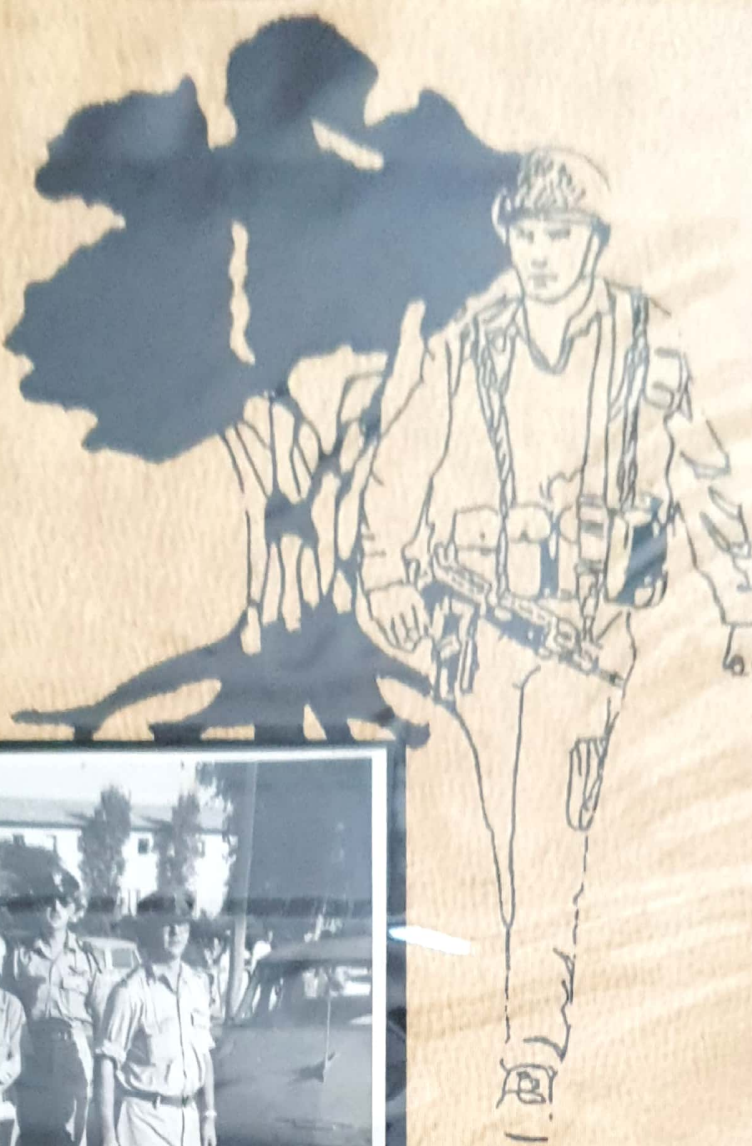

חיים בן דוד עם דוד בן גוריון

חיים בן דוד באוקספורד 1960
עם דוד בן גוריון ויצחק נבון

חיים בן דוד עם דוד בן גוריון
עם שמועון פרס וחיים לסקוב

חיים בן דוד מוח"ט גולני עם סגל החטיבה

חיים בן דוד בטקס קבלת המורזים עם
דוד בן גוריון, עזר ויצמן ושמעון פרס

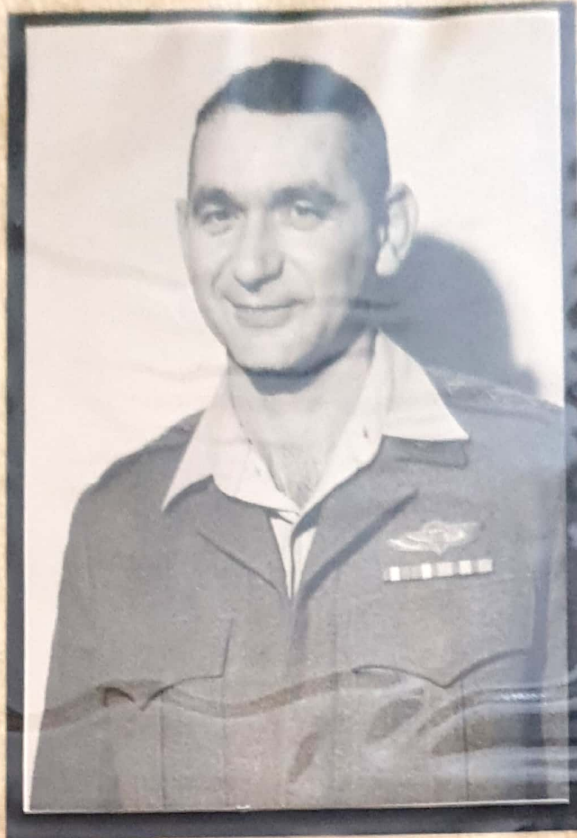

חיים בן דוד בביקור בבית המורות 1966
עם יצחק רבין

**אלוף בן דוד חיים
(חב"ד) ז"ל**

מפקד חטיבת "גולני" 1955-1956

מֵעֵת 1955 מונה חיים בן דוד (חב"ד) למפקד חטיבת "גולני", אך לפירסומו כאיש צבא זכה דווקא משמונה למוכירו הצבאי של דוד בן גוריון, אותו שירת גם בתקופת "פרישת לבק".

חב"ד נולד באוסטרדיה בשנת 1919, עלה ארצה והצטרף לאירגון ה"הגנה" בשנת 1938. היה בין ראשוני החי"ש בעמק בית-שאן (מפקד אבוקה - קבוצה חקלאית בעמק בית-שאן). במלחמת העצמאות שימש כקצין מבצעים ומפקד גדוד בקרבות שהתחוללו בעמק.

מסיים המלחמה אירגן את בסיס ההדרכה של פיקוד הצפון ושירת כקצין אג"ם של השקפה. בשנת 1955 קיבל את הפיקוד על חטיבת "גולני".

שימש מזכירו הצבאי של דוד בן גוריון עם מותו של מזכירו הקודם, נחמיה ארנוב. בשנת 1963, לאחר 5 שנות פעילות כמוזכיר הצבאי של דוד בן גוריון, מונה לראש אגף כוח אדם. השתחרר מצה"ל בשנת 1966 והיה לשגריר ישראל באתיופיה. שנה לאחר מכן ניספה בשמו אתיופיה.

אלוף חיים בן-דוד צ"ל 1919-1967
נכד במילואי תפקידו באתיופיה
מחט גולני' 1955